

Цей проект фінансується Європейським Союзом

Порівняльна таблиця

11 липня 2018

ПРОЕКТ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ»

Чинний закон	Проект
<p>Стаття 1. Парламентський контроль за дотриманням конституційних прав і свобод людини і громадянина</p> <p>Парламентський контроль за дотриманням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і в межах її юрисдикції на постійній основі здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі - "Уповноважений"). Уповноважений у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, чинними міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.</p>	<p>Стаття 1. Парламентський контроль за дотриманням конституційних прав і свобод людини і громадянина</p> <p>Парламентський контроль за дотриманням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і в межах її юрисдикції на постійній основі здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі - "Уповноважений"), Уповноважений у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, чинними міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.</p>
<p>Стаття 2. Сфера застосування Закону</p> <p>Сферою застосування Закону є відносини, що виникають при реалізації прав і свобод людини і громадянина між громадянином</p>	<p>Стаття 2. Сфера застосування Закону</p> <p>Сферою застосування Закону є відносини, що виникають при реалізації прав і свобод людини і громадянина між громадянином</p>

<p>України, незалежно від місця його перебування, іноземцем чи особою без громадянства, які перебувають на території України, та органами державної влади, органами місцевого самоврядування та їх посадовими і службовими особами.</p> <p>Дія цього Закону також поширюється на відносини, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом.</p>	<p>України, незалежно від місця його перебування, іноземцем чи особою без громадянства, які перебувають на території України, та органами державної влади, органами місцевого самоврядування та їх посадовими і службовими особами.</p> <p>Дія цього Закону також поширюється на відносини, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом.</p> <p>Цей Закон встановлює порядок обробки скарг на дії державних органів, органів місцевого самоврядування та їхніх посадових і службових осіб, які підпадають під компетенцію Уповноваженого, окрім випадків, коли інші спеціальні процедури обробки таких скарг передбачені іншими законами.</p>
<p>Стаття 3. Мета парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина</p> <p>Метою парламентського контролю, який здійснює Уповноважений, є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) захист прав і свобод людини і громадянина, передбачених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України; 2) додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина суб'єктами, зазначеними у статті 2 цього Закону; 3) запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню; 4) сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність з Конституцією України та міжнародними стандартами у цій галузі; 5) поліпшення і подальший розвиток міжнародного співробітництва 	<p>Стаття 3. Мета парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина</p> <p>Метою парламентського контролю, який здійснює Уповноважений, є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) захист прав і свобод людини і громадянина, передбачених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України; 2) додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина суб'єктами, зазначеними у статті 2 цього Закону; 3) запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню; 4) сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність з Конституцією України та міжнародними стандартами у цій галузі; 5) поліпшення і подальший розвиток міжнародного співробітництва

<p>в галузі захисту прав і свобод людини і громадянина;</p> <p>6) запобігання будь-яким формам дискримінації щодо реалізації людиною своїх прав і свобод;</p> <p>7) сприяння правовій інформованості населення та захист конфіденційної інформації про особу.</p>	<p>в галузі захисту прав і свобод людини і громадянина;</p> <p>6) запобігання будь-яким формам дискримінації щодо реалізації людиною своїх прав і свобод;</p> <p>7) сприяння правовій інформованості населення та захист конфіденційної інформації про особу.</p> <p>8) удосконалення принципу належної адміністративної поведінки.</p>
	<p>Стаття 3¹. Принцип належної адміністративної поведінки.</p> <p>Принцип належної адміністративної поведінки передбачає, що кожна справа повинна розглядатися неупереджено відповідно до встановленого порядку у розумний строк органами державної влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності і їхніми посадовими і службовими особами та особами, уповноваженими на виконання функцій держави.</p> <p>Цей принцип включає в себе, зокрема:</p> <p>1) право кожної людини на надавати свої аргументи та підтверджуючі документи під час розгляду його/її справи, перш ніж органами державної влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності та їхніми посадовими і службовими особами і особами, уповноваженими на виконання функцій держави будуть вжиті будь-які індивідуальні заходи, які можуть негативно вплинути на нього або неї;</p> <p>2) право кожної людини на доступ до інформації про себе при дотриманні законних інтересів конфіденційності, професійної і комерційної таємниці;</p> <p>3) зобов'язання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності та їхніх посадових і</p>

	<p>службових осіб і осіб, уповноважених на виконання функцій держави, мотивувати свої рішення.</p> <p>Принцип належної адміністративної поведінки визначений в Кодексі належної адміністративної поведінки.</p>
<p>Стаття 4. Правовий статус Уповноваженого</p> <p>Уповноважений є посадовою особою, статус якої визначається Конституцією України, цим та іншими законами України.</p> <p>Уповноважений здійснює свою діяльність незалежно від інших державних органів та посадових осіб. Діяльність Уповноваженого доповнює засоби захисту від порушення конституційних прав і свобод людини і громадянина; вона ані відміняє їх, ані тягне за собою перегляд компетенції державних органів, які забезпечують захист і поновлення порушених прав і свобод.</p> <p>Повноваження Уповноваженого не можуть бути припинені чи обмежені у разі закінчення строку повноважень Верховної Ради України або її розпуску (саморозпуску), введення воєнного або надзвичайного стану в Україні чи в окремих її місцевостях.</p> <p>Уповноважений має печатку із зображенням малого Державного Герба України та своїм найменуванням.</p> <p>Місцезнаходженням Уповноваженого є столиця України - місто Київ.</p>	<p>Стаття 4. Правовий статус Уповноваженого</p> <p>Уповноважений є посадовою особою, статус якої визначається Конституцією України, цим та іншими законами України.</p> <p>Уповноважений здійснює свою діяльність незалежно від інших державних органів та посадових осіб. Діяльність Уповноваженого доповнює засоби захисту від порушення конституційних прав і свобод людини і громадянина; вона ані відміняє їх, ані тягне за собою перегляд компетенції державних органів, які забезпечують захист і поновлення порушених прав і свобод.</p> <p>Повноваження Уповноваженого не можуть бути припинені чи обмежені у разі закінчення строку повноважень Верховної Ради України або її розпуску (саморозпуску), введення воєнного або надзвичайного стану в Україні чи в окремих її місцевостях.</p> <p>Уповноважений має печатку із зображенням малого Державного Герба України та своїм найменуванням.</p> <p>Місцезнаходженням Уповноваженого є столиця України - місто Київ.</p>
<p>Стаття 5. Вимоги до кандидата на посаду Уповноваженого та призначення на посаду Уповноваженого</p> <p>Уповноважений призначається на посаду і звільняється з посади Верховною Радою України таємним голосуванням шляхом подання бюлетенів.</p> <p>Уповноваженим може бути призначено громадянина України, який на день обрання досяг 40 років, володіє державною мовою, високі</p>	<p>Стаття 5. Вимоги до кандидата на посаду Уповноваженого та призначення на посаду Уповноваженого</p> <p>Уповноважений призначається на посаду і звільняється з посади Верховною Радою України таємним голосуванням шляхом подання бюлетенів.</p> <p>Уповноваженим може бути призначено громадянина України, володіє державною мовою, користується повними</p>

моральні якості, досвід правозахисної діяльності відповідає всім вимогам щодо незалежності та протягом останніх п'яти років проживає в Україні.

Стосовно осіб, які претендують на зайняття посади Уповноваженого, за їх письмовою згодою проводиться спеціальна перевірка в порядку, встановленому Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції".

Особи, які претендують на зайняття посади Уповноваженого, до призначення на відповідну посаду подають до органу, який здійснює призначення, декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за формою і в порядку, що встановлені Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції".

Не може бути призначено Уповноваженим особу, яка має не погашену або не зняту судимість за вчинення злочину, крім реабілітованої, або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення.

Уповноважений призначається строком на п'ять років, який починається з дня складення ним присяги на пленарному засіданні Верховної Ради України.

На Уповноваженого поширюються вимоги та обмеження, встановлені Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції".

Стаття 6. Порядок висування кандидатури на посаду Уповноваженого

Пропозиції щодо кандидатур(и) на посаду Уповноваженого вносять Голова Верховної Ради України або не менше однієї четвертої народних депутатів України від конституційного складу Верховної

громадянськими та політичними правами, має вищу освіту, високі моральні якості, на день обрання **10 років правозахисної діяльності** та протягом останніх п'яти років проживає в Україні.

Стосовно осіб, які претендують на зайняття посади Уповноваженого, за їх письмовою згодою проводиться спеціальна перевірка в порядку, встановленому Законом України «**Про запобігання корупції**».

Особи, які претендують на зайняття посади Уповноваженого, до призначення на відповідну посаду подають до органу, який здійснює призначення, декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру в порядку, що встановлено Законом України «**Про запобігання корупції**».

Людина не може вважатися такою, що має гарну репутацію і не може бути призначена Уповноваженим, якщо чинним вироком суду вона була визнана винною у скоєнні кримінального злочину або отримала адміністративне стягнення за корупційне правопорушення.

Уповноважений призначається строком на п'ять років, який починається з дня складення ним присяги на пленарному засіданні Верховної Ради України.

На Уповноваженого поширюються вимоги та обмеження, встановлені Законом України «**Про запобігання корупції**».

Стаття 6. Порядок висування кандидатури та голосування за посаду Уповноваженого

Пропозиції щодо кандидатур(и) на посаду Уповноваженого вносять Голова Верховної Ради України або не менше однієї четвертої народних депутатів України від конституційного складу Верховної

Ради України. Відповідний комітет Верховної Ради України за результатами спеціальної перевірки, передбаченої статтею 5 цього Закону, подає Верховній Раді України свої висновки щодо кожної кандидатури на посаду Уповноваженого, відповідності її вимогам, передбаченим цим Законом, та про відсутність причин, які б перешкоджали зайняттю нею цієї посади.

Висування кандидатури для призначення на посаду Уповноваженого здійснюється у двадцятиденний строк з наступного дня після:

- 1) набрання чинності цим Законом;
- 2) закінчення строку, на який було призначено Уповноваженого, або припинення його повноважень чи звільнення;
- 3) оголошення результатів голосування, якщо Уповноваженого не було призначено.

Голосування проводиться під час пленарних засідань Верховної Ради України бюлетенями для таємного голосування, але не раніш як через десять днів і не пізніше ніж через двадцять днів після закінчення строку для висування кандидатів для участі у виборах.

Призначеним вважається той кандидат, за якого проголосувала більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, про що приймається відповідна постанова.

Якщо на посаду Уповноваженого було висунуто більше ніж два кандидати і жодного з них не було призначено, Верховна Рада України проводить повторне голосування по двох кандидатах, які отримали найбільшу кількість голосів.

Повторне голосування з призначення Уповноваженого проводиться в порядку, визначеному цією статтею.

Ради України **та/або Комітету Верховної Ради України, до юрисдикції якого належать діяльність Уповноваженого з прав людини, після консультації з представниками громадських правозахисних організацій.** Відповідний комітет Верховної Ради України за результатами спеціальної перевірки, передбаченої статтею 5 цього Закону, подає Верховній Раді України свої висновки щодо кожної кандидатури на посаду Уповноваженого, відповідності її вимогам, передбаченим цим Законом, та про відсутність причин, які б перешкоджали зайняттю нею цієї посади.

Висування кандидатури для призначення на посаду Уповноваженого здійснюється у двадцятиденний строк з наступного дня після:

- 1) набрання чинності цим Законом;
- 2) закінчення строку, на який було призначено Уповноваженого, або припинення його повноважень чи звільнення;
- 3) оголошення результатів голосування, якщо Уповноваженого не було призначено.

Голосування проводиться під час пленарних засідань Верховної Ради України бюлетенями для таємного голосування, але не раніш як через десять днів і не пізніше ніж через двадцять днів після закінчення строку для висування кандидатів для участі у виборах.

Призначеним вважається той кандидат, за якого проголосували **дві третини** народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, про що приймається відповідна постанова.

Якщо на посаду Уповноваженого було висунуто більше ніж два кандидати і жодного з них не було призначено, Верховна Рада України проводить повторне голосування по двох кандидатах, які отримали найбільшу кількість голосів.

Повторне голосування про призначення Уповноваженого відбувається **не пізніше ніж через 30 днів після попереднього голосування.** Призначеним вважається той кандидат, за якого проголосувала більшість народних депутатів України від

<p>У разі якщо жоден із кандидатів на посаду Уповноваженого не набрав необхідної кількості голосів, знову проводиться висування кандидатур для призначення на посаду Уповноваженого.</p>	<p>конституційного складу Верховної Ради України, про що приймається відповідна постанова.</p> <p>Якщо жоден з кандидатів на посаду Уповноваженого не отримує необхідну кількість голосів або голосування за кандидатів не відбулося в межах часу, передбаченого цією статтею, висування кандидатур для призначення на посаду Уповноваженого повинно бути проведено знову протягом тридцяти днів з моменту голосування, яке не відбулося.</p> <p>Інші закони не можуть встановлювати процедури для висунення кандидатів та голосування за посаду Уповноваженого відмінні від тих, що передбачено цим законом.</p>
<p>Стаття 7. Присяга Уповноваженого</p> <p>При вступі на посаду Уповноважений на пленарному засіданні Верховної Ради України складає присягу такого змісту: "Я, (ім'я та прізвище), заступаючи на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, урочисто присягаю чесно та сумлінно захищати права і свободи людини і громадянина, добросовісно виконувати свої обов'язки, додержуватися Конституції України і законів України та керуватися справедливістю і власною совістю. Зобов'язуюся діяти незалежно, неупереджено, в інтересах людини і громадянина".</p> <p>Повноваження Уповноваженого починаються з моменту складення присяги.</p>	<p>Стаття 7. Присяга Уповноваженого</p> <p>При вступі на посаду Уповноважений на пленарному засіданні Верховної Ради України складає присягу такого змісту: "Я, (ім'я та прізвище), заступаючи на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, урочисто присягаю чесно та сумлінно захищати права і свободи людини і громадянина, добросовісно виконувати свої обов'язки, додержуватися Конституції України і законів України та керуватися справедливістю і власною совістю. Зобов'язуюся діяти незалежно, неупереджено, в інтересах людини і громадянина".</p> <p>Повноваження Уповноваженого починаються з моменту складення присяги.</p>
<p>Стаття 8. Несумісність посади Уповноваженого</p> <p>Уповноважений не може мати представницького мандата, обіймати будь-які інші посади в органах державної влади, виконувати іншу оплачувану чи неоплачувану роботу в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності, крім викладацької, наукової або іншої творчої діяльності.</p>	<p>Стаття 8. Несумісність посади Уповноваженого</p> <p>Уповноважений не може мати Представницький мандат і не може бути членом будь-якої політичної партії.</p> <p>Уповноважений не може обіймати будь-які інші посади в органах державної влади, виконувати іншу оплачувану чи неоплачувану роботу в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в</p>

<p>Уповноважений не може бути членом будь-якої політичної партії.</p> <p>За наявності обставин, зазначених у частинах першій та другій цієї статті, Уповноважений повинен їх усунути протягом десяти днів після його призначення. До усунення зазначених обставин він не може складати присяги.</p> <p>Якщо обставини, зазначені у частинах першій та другій цієї статті, виникли під час діяльності Уповноваженого, вони повинні бути усунені протягом десяти днів з дня, коли про це стало відомо.</p> <p>У разі неможливості усунути їх протягом десяти днів Уповноважений зобов'язаний зробити у зазначений строк заяву про відмову виконувати будь-які інші доручення чи повноваження, крім тих, що належать Уповноваженому.</p> <p>Якщо <u>протягом зазначеного строку</u> Уповноважений не виконає встановлених вимог, його повноваження припиняються і Верховна Рада України зобов'язана звільнити його з посади. Нове висування кандидатур і призначення Уповноваженого здійснюються за процедурою, передбаченою статтею 6 цього Закону.</p>	<p>установах, організаціях незалежно від форми власності, крім викладацької, наукової або іншої творчої діяльності.</p> <p>За наявності обставин, зазначених у частинах першій та другій цієї статті, Уповноважений повинен їх усунути протягом десяти днів після свого призначення. До усунення зазначених обставин Уповноважений не може складати присяги.</p> <p>видалено</p> <p>видалено</p> <p>Якщо Уповноважений не виконає вимог, встановлених цією статтею, його повноваження припиняються і Верховна Рада України зобов'язана звільнити його з посади. Нове висування кандидатур і призначення Уповноваженого здійснюються за процедурою, передбаченою статтею 6 цього Закону.</p>
<p>Стаття 9. Припинення повноважень та звільнення з посади Уповноваженого</p> <p>Повноваження Уповноваженого припиняються у разі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) відмови його від подальшого виконання обов'язків шляхом подання заяви про складення своїх повноважень; 2) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього; 3) набрання законної сили рішенням суду про визнання особи, яка обіймає посаду Уповноваженого, безвісно відсутньою або про оголошення її померлою; 4) складення присяги новообраним Уповноваженим; 5) смерті особи, яка обіймає посаду Уповноваженого. 	<p>Стаття 9. Припинення повноважень та звільнення з посади Уповноваженого</p> <p>Повноваження Уповноваженого припиняються у разі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) відмови його від подальшого виконання обов'язків шляхом подання заяви про складення своїх повноважень; 2) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього або адміністративне стягнення за корупцію; 3) набрання законної сили рішенням суду про визнання особи, яка обіймає посаду Уповноваженого, безвісно відсутньою або про оголошення її померлою; 4) складення присяги новообраним Уповноваженим; 5) смерті особи, яка обіймає посаду Уповноваженого;

Верховна Рада України приймає рішення про звільнення з посади Уповноваженого до закінчення строку, на який його було обрано, у разі:

- 1) порушення присяги;
- 2) порушення вимог щодо несумісності посади Уповноваженого;
- 3) припинення громадянства України;
- 4) неспроможність протягом більше чотирьох місяців підряд виконувати обов'язки через незадовільний стан здоров'я чи втрату працездатності.

Висновок щодо наявності підстави для звільнення з посади Уповноваженого повинна дати тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України.

Верховна Рада України за наявності зазначених у цій статті підстав розглядає питання і приймає відповідну постанову про звільнення з посади Уповноваженого за поданням Голови Верховної Ради України або не менш як однієї четвертої народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України.

Уповноважений вважається звільненим з посади, якщо за це проголосувала більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України.

Припинення повноважень та звільнення з посади Уповноваженого оформляються відповідною постановою Верховної Ради України.

Стаття 10. Секретаріат Уповноваженого

Верховна Рада України приймає рішення про звільнення з посади Уповноваженого до закінчення строку, на який його було обрано, у разі:

- 1) порушення присяги;
- 2) порушення вимог щодо несумісності посади Уповноваженого;
- 3) припинення громадянства України;
- 4) неспроможність протягом більше чотирьох місяців підряд виконувати обов'язки через незадовільний стан здоров'я чи втрату працездатності.

Висновок щодо наявності підстави для звільнення з посади Уповноваженого повинна дати тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України.

Верховна Рада України за наявності зазначених у цій статті підстав розглядає питання і приймає відповідну постанову про звільнення з посади Уповноваженого за поданням Голови Верховної Ради України або не менш як однієї четвертої народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України.

Уповноважений вважається звільненим з посади, якщо за це проголосували **2/3** більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України.

Уповноважений, чие звільнення передбачається, на своє прохання повинен бути публічно заслуханий перед голосуванням на звільнення.

Припинення повноважень та звільнення з посади Уповноваженого оформляються відповідною постановою Верховної Ради України.

Після закінчення строку своїх повноважень Уповноважений виконує повноваження до прийняття присяги новообраним Уповноваженим.

Стаття 10. Секретаріат Уповноваженого

<p>Для забезпечення діяльності Уповноваженого утворюється Секретаріат, який є юридичною особою, має свій рахунок у банку та печатку встановленого зразка.</p> <p>Структура секретаріату, розподіл обов'язків та інші питання щодо організації його роботи регулюються Положенням про секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі - Положення). Закон України «Про державну службу» розповсюджується на співробітників Секретаріату. Положення та кошторис Секретаріату затверджуються Уповноваженим <u>у межах кошторису витрат, пов'язаних із діяльністю Уповноваженого.</u> Призначення та звільнення з посади працівників Секретаріату здійснюється Уповноваженим.</p> <p>При Уповноваженому з метою надання консультативної підтримки, проведення наукових досліджень, а також вивчення пропозицій щодо поліпшення стану захисту прав і свобод людини і громадянина може створюватися консультативна рада (яка може діяти і на громадських засадах) із осіб, що мають досвід роботи в галузі захисту прав і свобод людини і громадянина.</p>	<p>Для забезпечення діяльності Уповноваженого утворюється Секретаріат, який є юридичною особою, має свій рахунок у банку та печатку встановленого зразка.</p> <p>Структура секретаріату, розподіл обов'язків та інші питання щодо організації його роботи регулюються Положенням про секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі - Положення). Закон України «Про державну службу» розповсюджується на співробітників Секретаріату. Положення та кошторис Секретаріату затверджуються Уповноваженим у межах кошторису витрат, пов'язаних із діяльністю Уповноваженого. Призначення та звільнення з посади працівників Секретаріату здійснюється Уповноваженим.</p> <p>Уповноважений може створювати Регіональні представництва Секретаріату в адміністративно територіальних одиницях. Регіональні представництва мають статус підрозділу Секретаріату і керівники регіональних відділень мають статус голови підрозділу Секретаріату. Порядок створення таких органів та організація їхньої діяльності регулюється Положенням, затвердженим Уповноваженим.</p> <p>При Уповноваженому і його представниках з метою надання консультативної підтримки, проведення наукових досліджень, а також вивчення пропозицій щодо поліпшення стану захисту прав і свобод людини і громадянина може створюватися консультативна рада (яка може діяти і на громадських засадах) із осіб, що мають досвід роботи в галузі захисту прав і свобод людини і громадянина. Порядок створення таких органів та організація їхньої діяльності регулюється Положенням, затвердженим Уповноваженим.</p>
<p>Стаття 11. Представники Уповноваженого</p> <p>Уповноважений має право призначати своїх представників <u>у межах виділених коштів, затверджених Верховною Радою України.</u></p>	<p>Стаття 11. Представники Уповноваженого</p> <p>Уповноважений має право призначити і звільнити своїх представників.</p>

<p>Організація діяльності та межі повноважень представників Уповноваженого регулюються Положенням про представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, яке затверджується Уповноваженим.</p>	<p>Організація діяльності та межі повноважень представників Уповноваженого регулюються Положенням про представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, яке затверджується Уповноваженим.</p>
<p>Стаття 12. Порядок фінансування діяльності Уповноваженого</p> <p>Фінансування діяльності Уповноваженого провадиться за рахунок Державного бюджету України та щорічно передбачається в ньому окремим рядком.</p> <p>Уповноважений розробляє, подає на затвердження Верховної Ради України та виконує кошторис своїх витрат.</p> <p>Фінансова звітність подається Уповноваженим у порядку, встановленому законодавством України.</p> <p>Верховна Рада України і відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування створюють необхідні умови для діяльності Уповноваженого, його секретаріату та представників.</p>	<p>Стаття 12. Порядок фінансування діяльності Уповноваженого</p> <p>Фінансування діяльності Уповноваженого провадиться за рахунок Державного бюджету України та щорічно передбачається в ньому окремим рядком.</p> <p>Уповноважений розробляє, подає на затвердження Верховної Ради України та виконує кошторис своїх витрат.</p> <p>Фінансова звітність подається Уповноваженим у порядку, встановленому законодавством України.</p> <p>Кошторис на Уповноваженого може бути скорочений у порівнянні з попереднім фінансовим роком не більше ніж відсоток, на який знижується кошторис Верховної Ради, Президента та Уряду.</p> <p>Уповноважений має право бути заслуханим на відкритій сесії Верховної Ради до голосування про бюджетні витрати на діяльність Уповноваженого.</p> <p>Верховна Рада України і відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування створюють необхідні умови для діяльності Уповноваженого, його Секретаріату та регіональних представництв.</p>
<p>Стаття 13. Права Уповноваженого</p> <p>Уповноважений має право:</p> <p>1) невідкладного прийому Президентом України, Головою Верховної Ради України, Прем'єр-міністром України, головами Конституційного Суду України, Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів України, Генеральним прокурором,</p>	<p>Стаття 13. Права Уповноваженого</p> <p>Уповноважений має право:</p> <p>1) невідкладного прийому Президентом України, Головою Верховної Ради України, Прем'єр-міністром України, головами Конституційного Суду України, Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів України, Генеральним прокурором,</p>

керівниками інших державних органів, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадовими та службовими особами;

2) бути присутнім на засіданнях Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Конституційного Суду України, Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів України, колегії прокуратури України та інших колегіальних органів;

3) звертатися до Конституційного суду України з поданням про:

про відповідність Конституції України, законів України та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, які стосуються прав і свобод людини і громадянина;

офіційне тлумачення положень Конституції України;

3-1) вносити в установленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства України у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина;

4) безперешкодно відвідувати органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, бути присутнім на їх засіданнях;

5) на ознайомлення з документами, у тому числі тими, що містять

керівниками інших державних органів, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадовими та службовими особами;

2) бути присутнім на засіданнях Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, колегії прокуратури України та інших колегіальних органів;

3) подати заяву та бути присутніми на засіданнях Конституційного Суду України з конституційним поданням щодо захисту прав людини і громадянських прав і свобод у зв'язку з питанням про відповідність (конституційність) Закону України чи іншого правового акта Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України, правового акта Автономної Республіки Крим з Конституцією України та щодо офіційного тлумачення Конституції України

3-1) вносити в установленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства України у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина а також брати участь і висловлювати свою думку на всіх відповідних зустрічах з правом дорадчого голосу;

3-2) звертатись в адміністративні суди із проханням розслідувати законність адміністративних регуляторних актів (або їх частин) щодо захисту прав і свобод людини і громадянина;

4) безперешкодно відвідувати органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, бути присутнім на їх засіданнях;

5) на ознайомлення з документами, у тому числі тими, що містять інформацію з обмеженим доступом, та отримання їх копій в органах

інформацію з обмеженим доступом, та отримання їх копій в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності, органах прокуратури, включаючи справи, які знаходяться в судах.

Доступ до інформації з обмеженим доступом здійснюється в порядку, встановленому законом;

б) вимагати від посадових і службових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності сприяння проведенню перевірок діяльності підконтрольних і підпорядкованих їм підприємств, установ, організацій, виділення спеціалістів для участі у проведенні перевірок, експертиз і надання відповідних висновків;

7) запрошувати посадових і службових осіб, громадян України, іноземців та осіб без громадянства для отримання від них усних або письмових пояснень щодо обставин, які перевіряються по справі;

8) відвідувати без попереднього повідомлення про час і мету відвідування такі місця:

місця, в яких особи примусово тримаються за судовим рішенням або рішенням адміністративного органу відповідно до закону, в тому числі ізолятори тимчасового тримання, кімнати для затриманих та доставлених чергових частин органів Національної поліції, пункти тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, кімнати для перебування тимчасово затриманих військовослужбовців, слідчі ізолятори, арештні доми, кримінально-виконавчі установи, приймальники-розподільники для дітей, загальноосвітні школи та професійні училища соціальної реабілітації, центри медико-соціальної реабілітації дітей, спеціальні виховні установи, військові частини, гауптвахти, дисциплінарні батальйони, спеціальні приймальники для тримання осіб, підданих адміністративному арешту, міські, районні управління та відділи, лінійні управління, відділи, відділення, пункти

державної влади, органах місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності, органах прокуратури, включаючи справи, які знаходяться в судах.

Доступ до інформації з обмеженим доступом здійснюється в порядку, встановленому законом;

б) вимагати від посадових і службових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності сприяння проведенню перевірок діяльності підконтрольних і підпорядкованих їм підприємств, установ, організацій, виділення спеціалістів для участі у проведенні перевірок, експертиз і надання відповідних висновків;

7) запрошувати посадових і службових осіб, громадян України, іноземців та осіб без громадянства для отримання від них усних або письмових пояснень щодо обставин, які перевіряються по справі;

8) відвідувати без попереднього повідомлення про час і мету відвідування такі місця:

місця, в яких особи примусово тримаються за судовим рішенням або рішенням адміністративного органу відповідно до закону, в тому числі ізолятори тимчасового тримання, кімнати для затриманих та доставлених чергових частин органів Національної поліції, пункти тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, кімнати для перебування тимчасово затриманих військовослужбовців, слідчі ізолятори, арештні доми, кримінально-виконавчі установи, приймальники-розподільники для дітей, загальноосвітні школи та професійні училища соціальної реабілітації, центри медико-соціальної реабілітації дітей, спеціальні виховні установи, військові частини, гауптвахти, дисциплінарні батальйони, спеціальні приймальники для тримання осіб, підданих адміністративному арешту, міські, районні управління та відділи, лінійні управління, відділи, відділення, пункти органів Національної поліції, спеціалізовані автомобілі (у тому числі

<p>органів Національної поліції, спеціалізовані автомобілі (у тому числі спеціалізовані автомобілі з конвоєм), приміщення (кімнати) для тримання підсудних (засуджених) у судах, заклади примусового лікування;</p> <p>психіатричні заклади;</p> <p>об'єкти тимчасового розміщення біженців;</p> <p>приміщення для транзитних пасажирів у пунктах пропуску через державний кордон;</p> <p>будинки дитини, дитячі будинки-інтернати, притулки для дітей, дитячі будинки, загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, центри соціальної реабілітації дітей-інвалідів, центри соціально-психологічної реабілітації дітей;</p> <p>психоневрологічні центри</p> <p>геріатричні пансіонати, будинки-інтернати для громадян похилого віку та інвалідів;</p> <p>пансіонати для ветеранів війни і праці;</p> <p>соціально-реабілітаційні центри.</p> <p>Цей список не є вичерпним;</p> <p>81) опитувати осіб, які перебувають у місцях, зазначених у пункті 8 цієї статті, та отримувати інформацію стосовно поводження з цими особами і умов їх тримання;</p> <p>9) бути присутнім на засіданнях судів усіх інстанцій, у тому числі на закритих судових засіданнях, за умови згоди суб'єкта права, в інтересах якого судовий розгляд оголошено закритим;</p>	<p>спеціалізовані автомобілі з конвоєм), приміщення (кімнати) для тримання підсудних (засуджених) у судах, заклади примусового лікування;</p> <p>психіатричні заклади;</p> <p>об'єкти тимчасового розміщення біженців;</p> <p>приміщення для транзитних пасажирів у пунктах пропуску через державний кордон;</p> <p>будинки дитини, дитячі будинки-інтернати, притулки для дітей, дитячі будинки, загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, центри соціальної реабілітації дітей-інвалідів, центри соціально-психологічної реабілітації дітей;</p> <p>психоневрологічні центри</p> <p>геріатричні пансіонати, будинки-інтернати для громадян похилого віку та інвалідів;</p> <p>пансіонати для ветеранів війни і праці;</p> <p>соціально-реабілітаційні центри.</p> <p>Цей список не є вичерпним;</p> <p>81) опитувати осіб, які перебувають у місцях, зазначених у пункті 8 цієї статті, та отримувати інформацію стосовно поводження з цими особами і умов їх тримання;</p> <p>9) звертатися до суду з метою захисту прав і свобод людини і громадянина особисто або через свого представника в установленому законом порядку та бути присутнім на засіданнях судів усіх інстанцій, у тому числі на закритих судових засіданнях, за умови згоди суб'єкта права, в інтересах якого судовий розгляд</p>
---	---

10) з метою захисту прав і свобод людини і громадянина особисто або через свого представника в установленому законом порядку: звертатися до суду про захист прав і свобод осіб, які через стан здоров'я або інші поважні причини неспроможні самотійно захистити свої права і свободи;

звертатися до суду з метою захисту прав і свобод людини і громадянина особисто або через свого представника в установленому законом порядку: звертатися до суду про захист прав і свобод особи та громадянина, які через фізичний стан, недосягнення повноліття, похилий вік, недієздатність або обмежену дієздатність неспроможні самотійно захистити свої права і свободи;

вступати у справи, провадження в яких відкрито за позовами (заявами, клопотаннями (поданнями) інших осіб, на будь-якій стадії їх судового розгляду;

ініціювати незалежно від його участі у судовому провадженні перегляд судових рішень;

11) направляти у відповідні органи акти реагування Уповноваженого у разі виявлення порушень прав і свобод людини і громадянина для вжиття цими органами заходів;

12) перевіряти стан додержання встановлених прав і свобод людини і громадянина відповідними державними органами, в тому числі тими, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, вносити в установленому порядку пропозиції щодо поліпшення діяльності таких органів у цій сфері;

13) здійснювати контроль за забезпеченням рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

оголошено закритим";

10) брати участь у судовому розгляді справ, провадження в яких відкрито за його позовами (заявами, клопотаннями (поданнями)); вступати у справи, провадження в яких відкрито за позовами (заявами, клопотаннями (поданнями) інших осіб, на будь-якій стадії їх судового розгляду;

звертатися до суду з метою захисту прав і свобод людини і громадянина особисто або через свого представника в установленому законом порядку: звертатися до суду про захист прав і свобод особи та громадянина, які через фізичний стан, недосягнення повноліття, похилий вік, недієздатність або обмежену дієздатність неспроможні самотійно захистити свої права і свободи;

Видалено

Видалено

Переміщено в ст. 15.

12) перевіряти стан додержання встановлених прав і свобод людини і громадянина відповідними державними органами, в тому числі тими, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, вносити в установленому порядку пропозиції щодо поліпшення діяльності таких органів у цій сфері;

13) здійснювати контроль за забезпеченням рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

14) здійснювати інші повноваження, визначені законом.

<p>14) здійснювати інші повноваження, визначені законом.</p>	<p>15) здійснювати медіацію здійснювати медіацію відповідно до закону України «Про медіацію»;</p> <p>Для здійснення діяльності Уповноваженого та за дорученням Уповноваженого правами, викладеними в першому абзаці, користуються також представники та працівники Секретаріату.</p>
<p>Стаття 14. Обов'язки Уповноваженого</p> <p>Уповноважений зобов'язаний додержуватися Конституції України і законів України, інших правових актів, прав та охоронюваних законом інтересів людини і громадянина, забезпечувати виконання покладених на нього функцій та повною мірою використовувати надані йому права.</p> <p>Уповноважений зобов'язаний зберігати конфіденційну інформацію. Це зобов'язання діє і після припинення його повноважень.</p> <p>У разі розголошення таких відомостей Уповноважений несе відповідальність у встановленому законодавством порядку.</p> <p>Уповноважений не має права розголошувати отримані відомості про особисте життя заявника та інших причетних до заяви осіб без їхньої згоди.</p> <p>Уповноважений здійснює парламентський контроль за дотриманням права на доступ до публічної інформації.</p> <p>Секретаріат Уповноваженого з прав людини за дорученням Уповноваженого забезпечує оприлюднення та надання інформації за запитом, адресованим Уповноваженому з прав людини, відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації".</p>	<p>Стаття 14. Обов'язки Уповноваженого</p> <p>Уповноважений зобов'язаний додержуватися Конституції України і законів України, інших правових актів, прав та охоронюваних законом інтересів людини і громадянина, забезпечувати виконання покладених на нього функцій та повною мірою використовувати надані йому права.</p> <p>Уповноважений зобов'язаний зберігати конфіденційну інформацію. Це зобов'язання діє і після припинення його повноважень.</p> <p>У разі розголошення таких відомостей Уповноважений несе відповідальність у встановленому законодавством порядку.</p> <p>Уповноважений не має права розголошувати отримані відомості про особисте життя заявника та інших причетних до заяви осіб без їхньої згоди.</p> <p>Уповноважений здійснює парламентський контроль за дотриманням права на доступ до публічної інформації.</p> <p>Секретаріат Уповноваженого з прав людини за дорученням Уповноваженого забезпечує оприлюднення та надання інформації за запитом, адресованим Уповноваженому з прав людини, відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації".</p>
<p>Стаття 15. Акти реагування Уповноваженого</p>	<p>Стаття 15. Акти реагування Уповноваженого або його представника</p>

Актами реагування Уповноваженого щодо порушень положень Конституції України, законів України, міжнародних договорів України стосовно прав і свобод людини і громадянина є конституційне подання Уповноваженого та подання Уповноваженого до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових і службових осіб.

Конституційне подання Уповноваженого - акт реагування до Конституційного Суду України щодо вирішення питання про відповідність Конституції України (конституційності) закону України чи іншого правового акта Верховної Ради України, акта Президента України та Кабінету Міністрів України, правового акта Автономної Республіки Крим; офіційного тлумачення Конституції України.

Подання Уповноваженого - акт, який вноситься Уповноваженим до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадовим і службовим особам для вжиття відповідних заходів у місячний строк щодо усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина.

Актами реагування Уповноваженого щодо порушень положень Конституції України, законів України, міжнародних договорів України стосовно прав і свобод людини і громадянина є **подання** та конституційне **подання Уповноваженого або припис (постанова) Уповноваженого або його представника** до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових і службових осіб.

Конституційне подання Уповноваженого – акт реагування до Конституційного Суду України щодо вирішення питання про відповідність Конституції України (конституційності) закону України чи іншого правового акта Верховної Ради України, акта Президента України та Кабінету Міністрів України, правового акта Автономної Республіки Крим; офіційного тлумачення Конституції України.

Подання Уповноваженого – акт, який вноситься Уповноваженим до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадовим і службовим особам для вжиття відповідних заходів у місячний строк щодо усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина.

Орган або посадова особа, яким адресоване подання, повинні розглянути подання Уповноваженого і повідомити в письмовій формі не пізніше 30 днів після отримання подання про результати розгляду.

Подання не може бути оскаржене в суді.

Припис (постанова) Уповноваженого є мотивованою вимогою, призначеною конкретному органу державної влади, органу місцевого самоврядування, об'єднанню громадян, підприємству, установі, організації, незалежно від їх форм власності, їхнім посадовим і службовим особам для здійснення заходів,

	<p>встановлених Уповноваженим або його представником, спрямованих на усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина у сфері права на доступ до публічної інформації та захисту персональних даних. Орган або посадова особа, які отримують припис зобов'язані виконати ці заходи за вказаний період і інформувати Уповноваженого в письмовій формі про це не пізніше, ніж за 5 днів з моменту завершення строку, встановленого для виконання.</p> <p>Припис може бути оскаржено у Київському апеляційному адміністративному суді.</p>
<p>ГЛАВА IV-1 РОЗГЛЯД СКАРГ</p>	<p>ГЛАВА IV-1 РОЗГЛЯД СКАРГ</p>
<p>Стаття 16. Підстави для провадження справ та призначення перевірок</p> <p>Уповноважений здійснює свою діяльність на підставі відомостей про порушення прав і свобод людини і громадянина, які отримує:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) за зверненнями громадян України, іноземців, осіб без громадянства чи їх представників; 2) за зверненнями народних депутатів України; 3) за власною ініціативою. 	<p>Стаття 16. Підстави для провадження справ та призначення перевірок</p> <p>Уповноважений здійснює свою діяльність на підставі відомостей про порушення прав і свобод людини і громадянина, які отримує:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) за зверненнями громадян України, іноземців, осіб без громадянства чи їх представників; 2) за зверненнями народних депутатів України; 3) за власною ініціативою.
<p>Стаття 17. Розгляд звернень до Уповноваженого</p> <p>Уповноважений приймає та розглядає звернення громадян України, іноземців, осіб без громадянства або осіб, які діють в їхніх інтересах, відповідно до цього Закону. України «Про звернення громадян».</p> <p>Звернення повинні бути направлені Уповноваженому протягом року після виявлення порушення прав і свобод людини і громадянина. У виняткових випадках цей строк може бути подовжений Уповноваженим, але не більше ніж на два роки.</p>	<p>Стаття 17. Розгляд звернень до Уповноваженого</p> <p>Уповноважений приймає скарги від громадян України, іноземців, осіб без громадянства або осіб, що діють в їхніх інтересах, відповідно до цього закону.</p> <p>Для цілей цього закону скарга – це звернення до Уповноваженого з вимогою захисту своїх прав через дії, бездіяльність або рішення органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, їхніх посадових та службових осіб.</p> <p>У випадках, встановлених чинним законодавством, скарга може</p>

бути подана юридичною особою.

Заявник має право подати скаргу Уповноваженому з приводу дій або бездіяльності посадових осіб, якщо він/вона вважає, що вони порушили його права і свободи.

Не розглядаються скарги на діяльність Президента України, народних депутатів України, Прем'єр-Міністра, Верховної Ради України, Рахункової палати, Кабінету Міністрів України, сільських, селищних, міських, районних, обласних рад (як колегіальних органів), і суддів Конституційного суду та звернення, що ставлять під сумнів обґрунтованість судових рішень.

Скарга подається у письмовій формі. Скарга може бути усною лише у виняткових випадках, що потребують термінового реагування.

Якщо скарга отримана в усній формі, по телефону або якщо Уповноважений встановлює зі ЗМІ або інших джерел наявність елементів зловживання посадовими повноваженнями з боку чиновників, бюрократію, або випадки порушення прав і свобод людини, Уповноважений може відкрити провадження у цій справі за власною ініціативою.

Скарга подається особисто або іншою уповноваженою на це особою. Скарга в інтересах людини з його/її належно оформленого дозволу відповідно до закону може бути подана іншою людиною, профспівковою асоціацією або організацією, яка займається правозахисною діяльністю. Скарга в інтересах неповнолітніх або недієздатних осіб подається їхніми законними представниками.

Скарга повинна бути направлена Уповноваженому протягом року після виявлення порушення прав і свобод людини і громадянина. У виняткових випадках цей строк може бути подовжений Уповноваженим, але не більше ніж на два роки.

Скарга повинна містити:

1) прізвище, ім'я (назву юридичної особи) та адреса заявника;

При розгляді звернення Уповноважений:

- 1) відкриває провадження у справі про порушення прав і свобод людини і громадянина;
- 2) роз'яснює заходи, які має вжити особа, яка подала звернення Уповноваженому;
- 3) направляє звернення за належністю в орган, до компетенції якого належить розгляд справи, та контролює розгляд цього звернення;
- 4) відмовляється обробляти звернення.

Уповноважений не розглядає ті звернення, які розглядаються судами, зупиняє вже розпочатий розгляд, якщо зацікавлена особа подала позов, заяву або скаргу до суду.

Повідомлення про прийняття звернення до розгляду або відмову у прийнятті звернення до розгляду надсилається в письмовій формі особі, яка його подала. Відмова у прийнятті звернення до розгляду повинна бути вмотивованою.

- 2) ім'я та посади посадових або службових осіб, які є предметом скарги, назву органу влади, органу місцевого самоврядування, об'єднання громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності;
- 3) характер порушення (дії або бездіяльність, що призвели до порушення);
- 5) сформульований запит на ім'я Уповноваженого;
- 5) дату подачі скарги і підпис заявника.

До скарги можуть бути додані:

- 1) копія оскаржуваного рішення, крім бездіяльності;
- 2) наявні докази або їх опис;

Скарги, яку подано з порушенням періоду одного року після виявлення порушення прав і свобод людини та громадянина, або якщо текст непридатний для читання або якщо не можливо ідентифікувати особу, чиї права були порушені, (анонімні скарги) не розглядаються.

Під час розгляду скарги Уповноважений:

- 1) відкриває провадження у справі про порушення прав і свобод людини і громадянина;

видалено

видалено

- 2) відмовляє у відкритті провадження та, якщо необхідно, пересилає скарги за належністю в орган, який є компетентним для розгляду справи,

видалено

Повідомлення про відкриття або відмову у відкритті провадження направляється у письмовій формі заявнику. Відмова у відкритті провадження повинна бути мотивованою.

Рішення про відмову у відкритті провадження приймається протягом 20 робочих днів від дати отримання скарги, якщо:

- 1) скарга не містить інформацію про порушення прав заявника;**
- 2) обставини, указані у скарзі, знаходяться за межами компетенції Уповноваженого, скарга переслана за належністю;**
- 4) скарга з цього питання вже вирішена або знаходиться на розгляді в суді;**
- 5) заявник не надав доказів відповідно до частини вісім цієї статті;**
- 6) заявник не вичерпав всіх наявних адміністративних заходів оскарження.**
- 7) чітка заява про необґрунтованість скарги (коли запит Уповноваженому зроблено не для того, щоб захистити свої порушені права, а для того, щоб викликати організаційні незручності або потурбувати інституцію шляхом подачі більш ніж 5 однакових або схожих скарг протягом одного місяця) або навмисні дії проти справедливого і швидкого розслідування скарги.**

Рішення про відмову у відкритті провадження повинно бути мотивованим. У тих випадках, коли скарга знаходиться поза межами компетенції Уповноваженого, у відмові також зазначається установа або орган, куди скаржник може звернутися з цього питання.

Скарга повинна бути розглянута з відкриттям провадження у справі, і відповідь надана заявнику протягом розумного періоду часу, необхідного для швидкого вирішення скарги. Строк розгляду скарги виключається з терміну позовної давності, встановленого законодавством для накладення дисциплінарного стягнення.

Якщо обставини, зазначені у цій статті, виявлені в ході розгляду, розгляд припиняється.

Якщо скаржник зловживає правом звернутися до Уповноваженого, листування з таким скаржником може бути припинене за рішенням Уповноваженого.

За результатами провадження складається заява з розкритими обставинами і доказами, зібраними в ході розслідування, а також надається правова оцінка діям посадових осіб. Завершивши розслідування, Уповноважений виносить заяву:

- 1) визнати скаргу обґрунтованою;
- 2) відхилити скаргу;
- 3) припинити розгляд скарги.

Розгляд скарги припиняється, якщо обставини, описані у скарзі, зникають в ході розслідування або проблеми, порушені у скарзі, вирішуються добровільно при посередництві Уповноваженого, а також в інших випадках, встановлених цим Законом.

Заява має бути підписана Уповноваженим, його представником або Керівником Секретаріату Уповноваженого. Заява Уповноваженого має бути повідомлена скаржнику, а також оголошена на офіційному сайті Секретаріату Уповноваженого. Заява також може бути надана керівнику установи або органу, чії дії перевірялись під час розслідування, а також, за необхідності, керівнику вищого органу або установи або іншим зацікавленим установам або органам. У випадках, коли заява містить відомості, які становлять державну, службову, комерційну або банківську таємницю, а також інформацію про персональні дані, захищені законодавством, текст заяви повинен бути анонімізований.

Стаття 18. Щорічні та спеціальні доповіді Уповноваженого

Протягом першого кварталу кожного року Уповноважений представляє Верховній Раді України щорічну доповідь про стан

Стаття 18. Щорічні та спеціальні доповіді Уповноваженого

Протягом першого кварталу кожного року Уповноважений представляє Верховній Раді України щорічну доповідь про стан

додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні органами державної влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності та їх посадовими і службовими особами, які порушували своїми діями (бездіяльністю) права і свободи людини і громадянина, та про виявлені недоліки в законодавстві щодо захисту прав і свобод людини і громадянина.

Щорічна доповідь повинна містити посилання на випадки порушень прав і свобод людини і громадянина, щодо яких Уповноважений вжив необхідні заходи за результатами перевірок, проведених протягом року, висновки та рекомендації, спрямовані на вдосконалення прав і свобод людини і громадянина.

У разі необхідності Уповноважений може представити Верховній Раді України спеціальну доповідь (довіді) з окремих питань додержання в Україні прав і свобод людини і громадянина.

За щорічною та спеціальною (спеціальними) доповідями Уповноваженого Верховна Рада України приймає постанову.

Щорічні та спеціальні доповіді разом з прийнятою постановою Верховної Ради України публікуються в офіційних виданнях Верховної Ради України.

додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні органами державної влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності та їх посадовими і службовими особами, які порушували своїми діями (бездіяльністю) права і свободи людини і громадянина, та про виявлені недоліки в законодавстві щодо захисту прав і свобод людини і громадянина. **В ході обговорення щорічної доповіді на сесії парламенту, Уповноважений має право особисто представити резюме доповіді і відповідні висновки.**

Щорічна доповідь повинна містити посилання на випадки порушень прав і свобод людини і громадянина, щодо яких Уповноважений вжив необхідні заходи за результатами перевірок, проведених протягом року, висновки та рекомендації, спрямовані на вдосконалення прав і свобод людини і громадянина.

У разі необхідності Уповноважений може представити Верховній Раді України спеціальну доповідь (довіді) з окремих питань додержання в Україні прав і свобод людини і громадянина.

За щорічною та спеціальною (спеціальними) доповідями Уповноваженого Верховна Рада України приймає постанову.

Щорічні та спеціальні доповіді разом з прийнятою постановою Верховної Ради України публікуються в офіційних виданнях Верховної Ради України.

Уповноважений має право пропонувати рекомендації Верховній Раді України про внесення змін або доповнень в існуючі закони або інші законодавчі нововведення щодо питань, пов'язаних з його мандатом, в будь-який час, коли в ході здійснення своїх повноважень вважає за необхідне.

При здійсненні цього права, Уповноважений має право брати участь у парламентських засіданнях і нарадах, бути присутнім на

	<p>засіданнях уряду та інших державних установ, де розглядаються питання прав людини, з правом дорадчого голосу.</p>
<p>Стаття 19. Участь Уповноваженого у міжнародному співробітництві</p> <p>Уповноважений бере участь у підготовці доповідей з прав людини, які подаються Україною в міжнародні організації згідно з чинними міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.</p>	<p>Стаття 19. Участь Уповноваженого у міжнародному співробітництві</p> <p>Уповноважений бере участь у підготовці доповідей з прав людини, які подаються Україною в міжнародні організації згідно з чинними міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.</p>
<p>Стаття 19-1. Виконання функцій національного превентивного механізму Уповноваженим.</p> <p>На Уповноваженого покладаються функції національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання.</p> <p>Для виконання функцій національного превентивного механізму Уповноважений:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) здійснює регулярні відвідування місць, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, без попереднього повідомлення про час і мету відвідувань та без обмеження їх кількості; 2) проводить опитування осіб, які перебувають у місцях, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, з метою отримання інформації стосовно поводження з цими особами і умов їх тримання, а також опитування інших осіб, які можуть надати таку інформацію; 3) вносить органам державної влади, державним органам, підприємствам, установам, організаціям незалежно від форми власності, у тому числі зазначеним у пункті 8 статті 13 цього Закону, пропозиції щодо попередження катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання; 	<p>Стаття 19-1. Виконання функцій національного превентивного механізму Уповноваженим.</p> <p>На Уповноваженого покладаються функції національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання.</p> <p>Для виконання функцій національного превентивного механізму Уповноважений:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) здійснює регулярні відвідування місць, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, без попереднього повідомлення про час і мету відвідувань та без обмеження їх кількості; 2) проводить опитування осіб, які перебувають у місцях, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, з метою отримання інформації стосовно поводження з цими особами і умов їх тримання, а також опитування інших осіб, які можуть надати таку інформацію; 3) вносить органам державної влади, державним органам, підприємствам, установам, організаціям незалежно від форми власності, у тому числі зазначеним у пункті 8 статті 13 цього Закону, пропозиції щодо попередження катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання;

4) залучає на договірних засадах (на платній або безоплатній основі) до регулярних відвідувань місць, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, представників громадських організацій, експертів, учених та фахівців, у тому числі іноземних;

5) реалізує інші повноваження, передбачені цим Законом.

Опитування осіб, зазначене у пункті 2 частини другої цієї статті, здійснюється Уповноваженим за відсутності третіх осіб та за умов, що виключають можливість прослуховування чи підслуховування. На вимогу Уповноваженого в разі потреби таке опитування може здійснюватися у присутності перекладача, лікаря, працівників установ, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, а у разі опитування неповнолітньої особи - її законного представника, педагога або психолога.

Представники громадських організацій, експерти, учені та фахівці, залучені Уповноваженим на договірних засадах до виконання функцій національного превентивного механізму, відвідують на підставі окремого письмового доручення Уповноваженого місця, зазначені у пункті 8 статті 13 цього Закону, та з додержанням вимог частини третьої цієї статті можуть опитувати осіб, які перебувають у таких місцях, з метою отримання інформації стосовно поведінки з цими особами та щодо умов їх тримання.

Інформація з обмеженим доступом, у тому числі конфіденційна, одержана Уповноваженим, представниками громадських організацій, експертами, ученими та фахівцями, залученими Уповноваженим до виконання функцій національного превентивного механізму, під час опитування осіб, які перебувають у місцях, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, використовується з додержанням законодавства України про інформацію.

За запитом Уповноваженого органи державної влади, державні органи, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності повинні надавати інформацію про чисельність осіб, які

4) залучає на договірних засадах (на платній або безоплатній основі) до регулярних відвідувань місць, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, представників громадських організацій, експертів, учених та фахівців, у тому числі іноземних;

5) реалізує інші повноваження, передбачені цим Законом.

Опитування осіб, зазначене у пункті 2 частини другої цієї статті, здійснюється Уповноваженим за відсутності третіх осіб та за умов, що виключають можливість прослуховування чи підслуховування. На вимогу Уповноваженого в разі потреби таке опитування може здійснюватися у присутності перекладача, лікаря, працівників установ, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, а у разі опитування неповнолітньої особи - її законного представника, педагога або психолога.

Представники громадських організацій, експерти, учені та фахівці, залучені Уповноваженим на договірних засадах до виконання функцій національного превентивного механізму, відвідують на підставі окремого письмового доручення Уповноваженого місця, зазначені у пункті 8 статті 13 цього Закону, та з додержанням вимог частини третьої цієї статті можуть опитувати осіб, які перебувають у таких місцях, з метою отримання інформації стосовно поведінки з цими особами та щодо умов їх тримання.

Інформація з обмеженим доступом, у тому числі конфіденційна, одержана Уповноваженим, представниками громадських організацій, експертами, ученими та фахівцями, залученими Уповноваженим до виконання функцій національного превентивного механізму, під час опитування осіб, які перебувають у місцях, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, використовується з додержанням законодавства України про інформацію.

За запитом Уповноваженого органи державної влади, державні органи, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності повинні надавати інформацію про чисельність осіб, які

перебувають у місцях, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, про кількість таких місць та їх місцезнаходження, а також будь-яку іншу інформацію стосовно поводження з особами та умов їх тримання.

У секретаріаті Уповноваженого утворюється окремий структурний підрозділ з питань недопущення катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання. До роботи в цьому структурному підрозділі з додержанням рівного представництва чоловіків і жінок та представництва національних меншин залучаються фахівці різних спеціальностей, які мають належну професійну підготовку.

Уповноважений щороку готує спеціальну доповідь про стан справ щодо недопущення в Україні катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання. Така доповідь оприлюднюється в засобах масової інформації та надсилається Президентові України, Верховній Раді України і Кабінету Міністрів України з додержанням законодавства України про інформацію.

Під час виконання функцій національного превентивного механізму Уповноважений взаємодіє з Підкомітетом з недопущення катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання Комітету проти катувань, утвореним відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, а також з міжнародними організаціями і відповідними органами іноземних держав, діяльність яких пов'язана з цією сферою.

Видатки на фінансування національного превентивного механізму передбачаються в Державному бюджеті України.

Стаття 20. Загальні гарантії діяльності Уповноваженого

Втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ,

перебувають у місцях, зазначених у пункті 8 статті 13 цього Закону, про кількість таких місць та їх місцезнаходження, а також будь-яку іншу інформацію стосовно поводження з особами та умов їх тримання.

У секретаріаті Уповноваженого утворюється окремий структурний підрозділ з питань недопущення катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання. До роботи в цьому структурному підрозділі з додержанням рівного представництва чоловіків і жінок та представництва національних меншин залучаються фахівці різних спеціальностей, які мають належну професійну підготовку.

Уповноважений щороку готує спеціальну доповідь про стан справ щодо недопущення в Україні катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання. Така доповідь оприлюднюється в засобах масової інформації та надсилається Президентові України, Верховній Раді України і Кабінету Міністрів України з додержанням законодавства України про інформацію.

Під час виконання функцій національного превентивного механізму Уповноважений взаємодіє з Підкомітетом з недопущення катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання Комітету проти катувань, утвореним відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, а також з міжнародними організаціями і відповідними органами іноземних держав, діяльність яких пов'язана з цією сферою.

Видатки на фінансування національного превентивного механізму передбачаються в Державному бюджеті України.

Стаття 20. Загальні гарантії діяльності Уповноваженого

Втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ,

<p>організацій незалежно від форми власності та їх посадових і службових осіб у діяльність Уповноваженого забороняється.</p> <p>Уповноважений не зобов'язаний давати пояснення по суті справ, які закінчені або перебувають у його провадженні.</p> <p>Уповноважений користується правом недоторканності на весь час своїх повноважень. Він чи вона не можуть бути притягнуті до кримінальної відповідальності, без згоди Верховної Ради України або бути притягнуті до адміністративної відповідальності в судовому порядку, бути затриманим, заарештованим, в розшуку, а також підлягати особистому огляду. Повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення може бути здійснено Уповноваженому лише Генеральним прокурором. За порушення законодавства щодо гарантій діяльності Уповноваженого, його представників та працівників секретаріату винні особи притягаються до відповідальності згідно з чинним законодавством.</p> <p>Після закінчення строку повноважень, на який особу було обрано на посаду Уповноваженого, їй надається робота (посада), на якій вона працювала до призначення і яка зберігається за нею на час виконання нею обов'язків Уповноваженого, а в разі неможливості надання цієї роботи (посади) - інша рівноцінна робота (посада) на тому ж або, за її згодою, іншому підприємстві, в установі, організації.</p> <p>Уповноважений і його представники, які працюють на постійній основі, підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.</p>	<p>організацій незалежно від форми власності та їх посадових і службових осіб у діяльність Уповноваженого забороняється.</p> <p>Уповноважений не зобов'язаний давати пояснення по суті справ, які закінчені або перебувають у його провадженні.</p> <p>Уповноважений користується правом недоторканності на весь час своїх повноважень. Він чи вона не можуть бути притягнуті до кримінальної відповідальності, без згоди Верховної Ради України або бути притягнуті до адміністративної відповідальності в судовому порядку, бути затриманим, заарештованим, в розшуку, а також підлягати особистому огляду. Повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення може бути здійснено Уповноваженому лише Генеральним прокурором. За порушення законодавства щодо гарантій діяльності Уповноваженого, його представників та працівників секретаріату винні особи притягаються до відповідальності згідно з чинним законодавством.</p> <p>Після закінчення строку повноважень, на який особу було обрано на посаду Уповноваженого, їй надається робота (посада), на якій вона працювала до призначення і яка зберігається за нею на час виконання нею обов'язків Уповноваженого, а в разі неможливості надання цієї роботи (посади) - інша рівноцінна робота (посада) на тому ж або, за її згодою, іншому підприємстві, в установі, організації.</p> <p>Уповноважений і його представники, які працюють на постійній основі, підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.</p>
<p>Стаття 21. Гарантії захисту прав людини і громадянина при зверненні до Уповноваженого</p> <p>Кожен може без обмежень і перешкод звернутися до Уповноваженого у порядку, передбаченому чинним законодавством.</p> <p>При зверненні до Уповноваженого не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, релігійних та інших</p>	<p>Стаття 21. Гарантії захисту прав людини і громадянина при зверненні до Уповноваженого</p> <p>Кожен може без обмежень і перешкод звернутися до Уповноваженого у порядку, передбаченому чинним законодавством.</p> <p>При зверненні до Уповноваженого не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, релігійних та інших</p>

<p>переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними та іншими ознаками.</p> <p>Особа, позбавлена волі, може звернутись із письмовим зверненням до Уповноваженого або його представників. У цьому разі до неї не застосовуються обмеження щодо листування. Звернення такої особи протягом двадцяти чотирьох годин направляються Уповноваженому.</p> <p>Кореспонденція Уповноваженому та його представникам від осіб, які затримані, перебувають під арештом, під вартою, в місцях позбавлення волі та місцях примусового тримання чи лікування, а також інших громадян України, іноземців та осіб без громадянства незалежно від місця їх перебування не підлягає ніяким видам цензури та перевірок.</p> <p>Особи, які вчинили дії, заборонені цією статтею, притягаються до відповідальності згідно з чинним законодавством.</p>	<p>переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними та іншими ознаками.</p> <p>Особа, позбавлена волі, може звернутись із письмовим зверненням до Уповноваженого або його представників. У цьому разі до неї не застосовуються обмеження щодо листування. Звернення такої особи протягом двадцяти чотирьох годин направляються Уповноваженому.</p> <p>Кореспонденція Уповноваженому та його представникам від осіб, які затримані, перебувають під арештом, під вартою, в місцях позбавлення волі та місцях примусового тримання чи лікування, а також інших громадян України, іноземців та осіб без громадянства незалежно від місця їх перебування не підлягає ніяким видам цензури та перевірок.</p> <p>Особи, які вчинили дії, заборонені цією статтею, притягаються до відповідальності згідно з чинним законодавством.</p>
<p>Стаття 22. Обов'язок співпраці з Уповноваженим</p> <p>Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, об'єднання громадян, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, посадові та службові особи, до яких звернувся Уповноважений, зобов'язані співпрацювати з ним і подавати йому необхідну допомогу, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) забезпечувати доступ до матеріалів і документів, у тому числі на засадах, визначених законодавчими актами щодо захисту інформації з обмеженим доступом; 2) надавати інформацію і давати пояснення стосовно фактичної і правової підстави своїх дій та рішень; 3) розглядати пропозиції Уповноваженого щодо поліпшення їх діяльності у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина та у місячний строк з дня одержання пропозицій надавати вмотивовану письмову відповідь на них. 	<p>Стаття 22. Обов'язок співпраці з Уповноваженим</p> <p>Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, об'єднання громадян, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, посадові та службові особи, до яких звернувся Уповноважений, зобов'язані співпрацювати з ним і подавати йому необхідну допомогу, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) забезпечувати доступ до матеріалів і документів, у тому числі на засадах, визначених законодавчими актами щодо захисту інформації з обмеженим доступом; 2) надавати інформацію і давати пояснення стосовно фактичної і правової підстави своїх дій та рішень; 3) розглядати пропозиції Уповноваженого щодо поліпшення їх діяльності у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина та у місячний строк з дня одержання пропозицій надавати вмотивовану письмову відповідь на них.

<p>Відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії тягнуть за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.</p>	<p>Відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії тягнуть за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.</p>
<p>ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.</p> <p>2. Кабінету Міністрів України до 1 лютого 1998 року:</p> <p>подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із Законом України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини";</p> <p>привести рішення Уряду України у відповідність із цим Законом;</p> <p>забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України нормативних актів, що суперечать цьому Закону.</p>	<p>ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.</p> <p>2. Кабінету Міністрів України до 1 лютого 1998 року:</p> <p>подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із Законом України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини";</p> <p>привести рішення Уряду України у відповідність із цим Законом;</p> <p>забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України нормативних актів, що суперечать цьому Закону.</p>